Zaterdag 18 December 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4084

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Arawe - Schiereiland Bezet.

Krachtig bombardement op Wotje in de Marshall - groep.

Fransen vechten mee in Italië.

MEVROUW CHURCHILL NAAR HAAR MAN TOE.

ROOSEVELT: „MIJN REIS IS IN ALLE OPZICHTEN GESLAAGD."

DE TIJD VOOR FRONTAANVALLEN IS AANGEBROKEN.

John M. Hightower seint uit Washington:

De lang verwachte campagne om Rabaul samen met de dure verovering van het eiland Tarawa vormen een besluit van de periode in de oorlog, waarin de Verenigde Staten herhaaldelijk in staat waren overwinningen te boeken tegen geringe verliezen. Van nu af moeten de Verenigde Staten zich erop voorbereiden, dat zowel in Europa als in de Stille Oceaan een steeds grotere prijs aan bloed en tranen zal moeten worden betaald. Dit is de sterke overtuiging van officieren, wier plicht het is de verliezen te schatten, niet alleen in verband met de invloed op het moreel aan het thuisfront, doch ook op de strategie.

De sleutel voor de koers van de toekomstige strijd is deze: de tijd van de strategische flankaanvallen is voorbij in Europa en de Stille Oceaan: de tijd voor frontaanvallen is aangebroken.

In deze zin delen de nadering van Rabaul, de voorgenomen invasie van de Marshall-eilanden, de eventuele aanval van de Aleoeten op Paramusiro in de Koerilen en de verwachte landingen op West-Europa, een gemeenschappelijke element — de frontaanval.

Het is natuurlijk waar dat tactische flankverrichtingen nog mogelijk zullen zijn. De aanval op een bepaalde sectorlinie of een front of een versterkt eiland zal trachten het zwakste punt te treffen, doch het feit blijft bestaan, dat een rechtstreekse aanval gedaan móét worden om het doel te bereiken.

Want naargelang de oorlog zich meer beweegt binnen de zone, waar de vijand grote belangen heeft, komt bijna elk punt in aanmerking om door den vijand verdedigd te worden.

De Britten trokken Zuid-Italië binnen bijna zonder weerstand te ondervinden voornamelijk omdat de Duitsers besloten, dat het niet der moeite waard was weerstand te bieden. Het was heel wat anders toen het Brits-Noordamerikaanse 5e leger bij Salerno landde en slechts door de onbreekbare wil om vol te houden en de tijdige aankomst van versterkingen kon worden voorkomen, dat het 5e leger zijn bruggehoofd verloor. De verliezen waren vreeswekkend, maar toch waren zij betrekkelijk licht in vergelijking met wat de Russen hebben verloren om afzonderlijke punten aan het Oostfront en wat de Britten en Noordamerikanen zullen verliezen als zij het Engelse Kanaal oversteken.

Schattingen van bevoegde zijden over de Geallieerde verliezen bij de grote aanval — natuurlijk met openlating van de mogelijkheid, dat de luchtaanvallen Duitsland tevoren zullen verpletteren — lopen tot een millioen man voordat het strandhoofd goed en wel verzekerd is.

De verliezen op Tarawa zijn een voorbeeld van wat er kan gebeuren. De aanval op Tarawa in de Britse Gilbert-eilanden, die sedert begin 1942 door de Japanners bezet waren, was beraamd als een strategische flankaanval. Het Hoofdcommando achtte het blijkbaar een punt van ondergeschikt belang naar verhouding tot de hoofdstellingen der Japanners in de nabijliggende Marshall-eilanden, die sedert Wereldoorlog I door de Japanners bezet zijn. Doch de Japanners achtten de Gilbert-eilanden een belangrijk deel van hun strategische stelling in het centrale deel van de Stille Oceaan. Zij dwongen de Noordamerikaanse landingsstrijdkrachten om een frontaanval te doen. Als gevolg daarvan lagen duizend lijken op de stranden van Tarawa, voordat de Noordamerikaanse vlag boven de verschroeide en kale palmbomen kon worden gehesen. Het offensief in de richting van Rabaul, dat thans zijn hoogtepunt bereikt, begon langer dan een jaar terug toen Noordamerikaanse mariniers landden op Guadalcanal en Noordamerikaanse en Australische troepen over de Owen Stanley bergketen trokken van Port Moresby uit op Nieuw Guinea. Thans gaan de strijdkrachten Rabaul zelf aanvallen. Het is een formidabel bastion, dat gemakkelijk verdedigd kan worden en als de vijand genegen is voldoende manschappen en materiaal te besteden, kan hij ons grote verliezen toebrengen (Washington, (AP) 17.12).

MANNEN VAN TEXAS.

Generaal MacArthur maakte bekend, dat de strijdkrachten, welke op Nieuw Brittannië zijn geland, zijn samengesteld uit elementen van Luitenant-Generaal Walter Kruegers 6e Noordamerikaanse leger grotendeels mannen van Texas.

Met de enkele ster van Texas wapperend naast 'Old Glory' [de Noordamerikaanse vlag] voerden de taaie Texanen gelijktijdige landingen uit bij Arawe en Kaap Merkus. Bij een landing op het eiland Pilelo ruimden de Noordamerikanen ook de hoofdmacht van het Japanse garnizoen aldaar op. Het radiostation van het eiland werd vernield. Pilelo ligt ten Noord-Westen van het schiereiland van Arawe. De Noordamerikanen verliezen aan manschappen zijn gering. Geen enkel oorlogsschip of vliegtuig ging verloren.

BOMBARDEMENT OP WOTJE.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat zware bommenwerpers van het leger Woensdag de Japanse luchtbasis op het eiland Wotje in de Marshall-groep bestookten. De aanval vond plaats tegen de schemering. Talrijke voltreffers werden geplaatst op het vliegveld en de installaties (Washington, (AP) 17.12).

ROOSEVELT TERUG IN HET WITTE HUIS.

Roosevelt keerde om 9.30 uur in het Witte Huis terug, vijf weken en één dag na te zijn vertrokken voor het houden van de historische militaire en diplomatieke besprekingen in het Midden Oosten. Hij werd verwelkomd door de Congresleiders en de leden van het cabinet. Er waren ook andere hooggeplaatste regeringsambtenaren aanwezig op een informele ontvangst in de residentie van den President. Roosevelt gebruikte later het noenmaal met Cordell Hull (Washington, (AP) 17.12).

PERSCONFERENTIE VAN ROOSEVELT.

Terug van zijn oorlogsconferenties in het Midden-Oosten deelde President Roosevelt aan de verslaggevers mede, dat zijn reis is geslaagd, bezien uit elk gezichtspunt van de oorlogvoering en de hoop op de na-oorlogse periode.

Roosevelt zeide, dat tijdens zijn verblijf te Teheran voor de conferentie met Churchill en Stalin de Russen hem mededeelden inlichtingen te hebben gekregen over een Duitse samenrotting, mogelijk tegen al de deelnemers aan de conferentie en dat Stalin hem uitnodigde intrek te nemen in de Russische Ambassade.

Hij verhuisde toen van de Noordamerikaanse Legatie naar het Russische erf. Op deze wijze konden de tochten door de straten voorkomen worden en de President geloofde dat het wel eens gevaarlijk had kunnen zijn indien hijzelf, Churchill en Stalin telkens door de straten moesten.

Op de vraag of „te Teheran net gevoelen bestond dat het mogelijk zou zijn Duitsland het volgend jaar te verslaan" antwoordde de President, dat er geen data vaststelde, doch dat al de drie leiders hard werken voor de nederlaag van Duitsland zo spoedig als dat mogelijk is.

Roosevelt zeide, dat hij op de dag vóór Kerstmis om 15 uur E.W.T. (14.30 Cur. tijd) een radiorede zal houden, voornamelijk tot de mannen en vrouwen in de strijdkrachten rond de wereld. In die toespraak beloofde hij een verslag van zijn reis naar het Midden Oosten te zullen invoegen; wat er nog overblijft zal hij verwerken in zijn jaarlijkse toespraak tot het Congres in het begin van het nieuwe jaar.

De radiorede op de dag vóór Kerstmis zal Roosevelt te zullen houden uit zijn woning te Hyde Park in New York, waar hij de Kerstdagen met zijn gezin zal doorbrengen. Hij zeide voorts te hopen, dat de conferenties een definitief en gunstig effect zullen hebben op de na-oorlogse periode. Het is te hopen — zo voegde hij eraan toe — dat er geen nieuwe oorlog zal zijn terwijl de huidige generatie leeft.

De staatslieden met wien hij confereerde delen absoluut deze hoop. Als een feit van grote betekenis verklaarde hij, dat tussen twee-derden en drievierden van de wereldbevolking vertegenwoordigd waren bij de Geallieerde conferenties in het MiddenOosten. De President zeide, dat Stalin volkomen beantwoordde aan zijn hoogste verwachtingen en dat hij ook verheugd was een ontmoeting te hebben gehad met Generalissimo Tsjang Kai Sjek. De bijeenkomst met die mannen zou volgens hem schitterende betrekkingen in de toekomst bevorderen. In antwoord op vragen zeide Roosevelt, dat hij Stalin Maarschalk noemde en dat, terwijl de besprekingen plaats vonden met behulp van tolken, de antwoorden soms gegeven werden voor de vertalingen voltooid waren.

Roosevelt zeide geen ontmoeting te hebben gehad met Generaal Franco van Spanje tijdens zijn afwezigheid uit Washington. (Washington, (AP) 17.12).

EEN NIEUWE TAAK VOOR GENERAAL PATTON?

De radio van Ankara citeerde enkele berichten uit de Turkse pers, waarin voorspeld wordt, dat Luitenant-Generaal George S. Patton Jr., spoedig met zijn Noordamerikaanse 7e leger zal beginnen met de invasie van de Balkan. Dit — zegt men — wordt te kennen gegeven door de Geallieerde bombardementen van de laatste tijd op de vijandelijke bases in de Balkan. „Grote Geallieerde invasie-legers in Groot-Brittannië, Corsica, Sicilië en andere landen zijn gereed voor actie en het schijnt, dat de Geallieerden grootscheepse voorbereidingen treffen voor het ondernemen van een invasie. Grote aantallen landingsschuiten worden gerapporteerd in de Siciliaanse havens. Het bezoek van Patton aan Caïro heeft grote belangstelling gewekt en men zegt, dat het Noordamerikaanse 7e leger, dat zich nog op Sicilië bevindt, zal deelnemen aan de invasie van de Balkan. De geconcentreerde Geallieerde luchtaanvallen op de Balkan doen veronderstellen, dat een Geallieerde landing daar elk ogenblik kan plaats vinden. De Duitsers zouden de laatste voorbereidingen treffen voor het beslissende uur en het bezoek van Veldmaarschalk Generaal Erwin Rommel aan Denemarken is een nieuwe aanwijzing, dat de storm zal losbreken" (Londen, (AP) 17.12).

BRAZILIANEN IN ORAN AANGEKOMEN?

De radio van Parijs deelde mede, dat het eerste detachement van het Braziliaanse expeditie-leger in Oran is aangekomen. De Braziliaanse Ambassade in Londen kon dit bericht niet bevestigen. Men achtte het mogelijk, dat de radio een bezoek van den Braziliaansen Generaal Mascarenhas en gezelschap aan Oran verkeerd voorstelde (Londen, (AP) 17.12).

RUSSISCH COMMUNINQUE.

„Op 17 December gingen onze troepen in de richting van Kirovograd voort met het afslaan der tegenaanvallen van het Duitse voetvolk en tanks. Zij vervolgden hun offensieve operaties en verbeterden hun stellingen.

In andere sectoren van het front heersten verkenningsactiviteiten en werd artillerie- en mortiervuur gewisseld. Op 16 December ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 42 tanks. 17 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur." (Moskou, (AP) 17.12).

NOG 2 DUITSE DUIKBOTEN VERNIELD.

De Britse Admiraliteit en het Ministerie van Luchtvaart gaven een communiqué uit, waarin wordt bekend gemaakt, dat onophoudelijke aanvallen door Britse marine- en luchtstrijdkrachten op vijandelijke duikboten, die de scheepvaart in de Noordatlantische Oceaan bedreigen, „twee kostbare convooien op weg naar het Westen" hebben gegeven tegen aanvallen. Als gevolg daarvan werden 2 vijandelijke duikboten vernield (Londen, (AP) 17.12).

Het nieuws van vandaag.

De Texanen van het Noordamerikaanse 6 leger, die Woensdag op het eiland Nieuw Brittannië landden, hebben reeds het schiereiland van Arawe bezet alsook het eilandje dat er vlak bij ligt en waar de Japanners een radiostation hadden.

Men ondervindt niet veel weerstand van den vijand, die blijkbaar zijn grootste strijdmacht heeft samengetrokken om Rabaul, de grote basis waarom de strijd eigenlijk gaat. De patrouilles dringen het oerwoud binnen en worden door inlandse gidsen geleid over de kronkelende en smalle paden, welke geleidelijk omhoog lopen tegen de bergrug, die over het gehele eiland loopt. De Japanse luchtmacht heeft enkele aanvallen gewaagd op de Noordamerikaanse kuststellingen, doch werd telkenmale afgeslagen door Geallieerde gevechtsvliegtuigen.

Met de aanval op Nieuw Brittannië is een nieuwe tijd aangebroken volgens den briefschrijver John Hightower in Washington. Het is de tijd voor frontaanvallen zowel in de Stille Oceaan als in Europa.

Zowel aan het Russisch front, in Italië als in de Balkan gaat het om de Vesting Europa zelf en de nazies vechten met de moed der wanhoop om een doorbraak te voorkomen.

Van het front bij Nevel is nog niet veel bekend; en ook ten Oosten van Zjlobin vallen de Russen aan, zo zeide de Duitse commentator Sertorius.

Ten Westen van Kiev is de toestand ongewijzigd, doch Henry Cassidy seint uit Moskou, dat de Russen hier een defensief succes behaalden, dat vergeleken kan worden met elk offensief succes van de laatste weken.

Het 8e leger in Italië heeft nu de verkeersweg tussen Ortona en Orsogna op verschillende plaatsen overgestoken voorafgegaan door de 1e Canadese divisie.

Aan het 5e leger werden ook vorderingen gemaakt. Franse troepen nemen ook al aan de strijd in Italië deel, zodat nu de vier grote bondgenoten van Wereldoorlog I aan dit front naast elkander strijden.

In Joegoslavië zitten de Partijgenoten de nazies op de hielen. Het communiqué van Tito spreekt over het „zuiveren van gebieden van den vijand" en van gevechten tegen Duitse tanks en voetvolk. In ons hoofdartikel van vandaag over Joegoslavië kan men lezen hoe de toestand in dat land op het ogenblik is.

President Roosevelt heeft sedert zijn terugkeer in de Verenigde Staten zijn eerste persconferentie gehouden waarbij hij verklaarde, dat zijn reis in alle opzichten is geslaagd. De toestand van Churchill is iets beter. Zijn echtgenote vertrok uit Engeland om hem ter zijde te staan.

Tsjetniks en Partijgenoten vechten tegen elkaar en tegen den Duitser.

Rusland wil door de Partijgenoten een Balkan-Sovjet stichten.

De complicaties van een Balkanland.

Aan het einde van Wereldoorlog I verscheen het „Koninkrijk der Serben, Croaten en Slowenen" het eerst op de kaart. Het land was samengesteld uit resten van het Oostenrijk-Hongaarse keizerrijk, stukken van Bulgarije, het oude koninkrijk Serbië en Montenegro. In 1929 werd het Joegoslavië genoemd. Joeg betekent Zuid, dus Joegoslavië is hetzelfde als Zuid-Slavië en de Slaven vormen een volksgroep, die uit Noordelijker streken hier reeds zich in de 7e eeuw gevestigd heeft.

Het nieuwe koninkrijk bestond uit 6 millioen Serben en Montenegrijnen, 5 millioen Croaten, 1 millioen Slowenen en 3 millioen Bulgaren, Macedoniërs, Roemenen, Hongaren, Duitsers en Turken, die elk op zich minderheden vormden en tussen de anderen door woonden. Behalve deze verregaande verdeling in bevolkingsgroepen en rassen, had men een even verregaande godsdienstige verdeling, die min of meer samenviel met de volken- en rassenindeling. De Slowenen en Croaten zijn katholiek, maar in Bosnië en Herzegowina, die binnen Croatië vallen, wonen ook 700.000 Mohammedanen of Muzlemannen; Serbië daarentegen is Orthodox.

In Joegoslavië bestond theoretisch vrijheid van godsdienst voor allen, maar aangezien 1) de koning tot de Orthodoxe kerk behoorde, 2) de hoofdstad Beograd — in het Italiaans Belgrado geheten — de oudste hoofdstad van het voormalige orthodoxe Serbië was, meenden de andere bevolkingsgroepen, dat zij te kort gedaan werden. Deze groepen meenden, dat zij slechts geduld werden om economische redenen, eerder dan dat zij als volwaardige, gelijke vaderlanders werden aangezien.

Cultureel was het land al eveneens verdeeld, want de delen, die vroeger onder Oostenrijk-Hongarije hadden gestaan (Slowenië, Croatië) hadden de verfijnde Westeuropese cultuur van Wenen overgenomen, terwijl de delen, die voorheen tot Turkije behoorden, de Oosterse cultuur bekleefden. Met andere woorden, hoe heerlijk Joegoslavië ook was, hoe verrukkelijk zijn landen en volken, een staatkundige eenheid vormde het slechts „par force", omdat naar volk, godsdienst en cultuur dit land in verschillende delen gesplitst was, zelfs zo, dat de Croatische en Sloweense delen een heel ander alphabet hebben dan de rest, die het zogenaamde Cyrillische alphabet volgen. De taal zelve is echter vrijwel overal gelijk.

In de vredestijd, die aan onze oorlog voorafging, kibbelden deze partijen wel eens, omdat het katholieke volksdeel en onrechte van oordeel was, dat de katholieken achter gesteld werden, vervolgd werden e.d., en omdat het orthodoxe deel eveneens ten onrechte van mening was, dat de katholieken naar machtswellust streefden om de Serben te onderdrukken. De Mohammedanen hielden zich er buiten en voelen feitelijk het best, omdat Joegoslavië een zeer liberale en vrije staat was, waar voor de Mohammedanen aparte staatswetten bestonden, zodat bijvoorbeeld een Mohammedaan als hij dit verkoos met meer dan één vrouw voor de burgerlijke wet kon trouwen, omdat zijn godsdienst dit toeliet. In de practijk kwam het evenwel bijna niet voor (één vrouw is al duur!) Hoezeer al deze groepen ook kibbelden, toen de nood aan de man kwam, weerstonden ze als één man den vijand en helaas heeft de Duitser dit eenheidsfront weten te breken, zodat er thans weer twee groepen, die van Tito en Mihailovitsj zijn, die elk voor zich voor de vrijheid vechten.

De As heeft hier een schijn-succes behaald door in troebel water te vissen, al kan waarschijnlijk op de vaderlandsliefde van beide groepen wel staat gemaakt worden. De Duitsers hebben echter een wansucces behaald met wat eerst een succes scheen, want gebruik makende van de sterke oude nationalistische tendens in de verschillende groepen, ondervinden ze thans, dat deze zelfde tendens even sterk tegen henzelf gekant is. Burgerlijk verzet en guerrilla-oorlog woeden in dit land, waar de guerrilla inheems is meer dan in Spanje, zoals het Spaanse woord zou doen vermoeden.

Hoe de Duitsers het land inrichtten.

In April 1941 hebben de Duitsers het Koninkrijk Croatië gesticht en verklaard dat dit zou dienen als voorbeeld van toekomstige Europese staten, zoals die zouden worden opgericht onder bescherming van de As. De leider werd Pavelitsj, lid van de Ustasji, een anti-Serbische terroristische organisatie, die door Italë gesteund werd en die een reeks van sluipmoorden, vergiftigingen en aanslagen op haar geweten had en door wie ook Alexander in 1934 te Marseille vermoord werd met voorkennis van Musolini. De Ustasji wilden een onafhanklijk Ceroatië en kregen het uit handen van de nazies.

Slowenië en de andere delen van Joegoslavië hadden zulke quisling-partijen niet en werden daarom als het ware verkaveld. Sommige Slowenen kwamen in Croatië te wonen, anderen in Italië, weer anderen in Oostenrijk en in Hongarije.

Serbië werd met ietwat verkleinde grenzen onder een vazallenregering gesteld met Generaal Neditsj aan het hoofd.

De beweegredenen der Croaten.

De twist van thans spruit voort uit de vrees der Croaten, dat zij zullen worden uitgeroeid door de nazies om de volgende redenen:

1. De As heeft de rassenleer en zedelijk verordeelde methoden ingevoerd, welke een gruwel zijn voor katholieken. De Aartsbisschop van Zagreb (hoofdstad van Croatië), Mgr. Aloizija Stepinac, protesteert regelmatig en fel tegen Pavelitsj' maatregelen met name tegen de Jodenvervolging.

Juist hedenmorgen kwam een nieuw proteste binnen, hetgeen op blz. 3 vermeld wordt.

2. De Italiaanse fascisten en Serbische Tsjetniks hebben er belang bij Dalmatië en Hrvatsko Primorje (de Croatische kustlijn langs de Adria) te ontvolken teneinde dit strategische gebied vrij te maken voor Italianen en Serben.

3. De „Partijgenoten", aanvankelijk Serbische communisten en weinige communistisch-gezinde Croaten uit de industriegebieden, willen een Balkan-Sovjet stichten, hoewel zij thans allereerst strijden voor de bevrijding der verdrukten.

4. De Tsjetniks worden uitsluitend uit de Serben gerecruteerd en deze groep vecht voor de stichting van het Groot-Serbië, dat sedert Stephan Dusjan in de 14e eeuw verloren is gegaan of voor het Joegoslavië van 1918 — 1940, waarbij de Croaten zich nimmer meer zullen neerleggen.

Dat zovele Croaten thans toch tot de Partijgenoten behoren, komt omdat den Croaten de keuze gelaten werd: a: vechten aan het Russische front, b: in de Duitse werkkampen. Velen vluchtten de onherbergzame Balkangebergten in en voegden zich bij de Partijgenoten, die op deze wijze een groot aantal katholieken bij zich kregen, waardoor de communistische opzet naar achteren gedrongen werd. De katholieke Croaten, die op deze wijze bij de Partijgenoten kwamen, mogen misschien al soms overhellen naar communistische denkbeelden, het idee van een Balkan-Sovjet verwerpen zij.

Bij deze heterogene verzameling van Partijgenoten hebben zich juist deze week ook de Mohammedanen van Bosnië en Herzegowina gevoegd, gelijk uit de enige dagen geleden door ons gepubliceerde bekendmaking van Tito bleek.

Kloof tussen Partijgenoten en Tsjetniks.

De kloof tussen Tsjetniks en Partijgenoten is dieper geworden. De Tsjetniks hebben zich het eerst tegen den Duitser verheven en omdat Croatië een Duitse marionettenstaat was geworden, daarbij ook tegen de Croaten gevochten. Toen deze Croaten later in de rangen der Partijgenoten werden gedwongen, moesten zij weinig nebben van de Duitsers die zij bevochten, maar ook niet van de Serbische Tsjetniks, die hun dorpen verbrand en beschoten hadden in de Tsjetniks-campagne tegen de Duitsers.

Men ziet de geweldige complicatie. Hierbij komt nog, dat de Serben thans de gelegenheid te baat nemen zich te wreken op de dingen, die hun indertijd door de terroristische Ustasji zijn aangedaan; immers juist uit die Ustasjibevenbende werden door den Duitser de marionetten voor de Croatische regering gekozen: Pavelitsj aan het hoofd. Van hun kant zijn de Partijgenoten even felle tegenstanders van den Duitser, van Pavelitsj, maar ook van het Neditsj-regiem, dat de Duitsers hebben opgezet in Serbië. Partijgenoten en Tsjetniks zijn dus beide tegen den Duitser, maar ook tegen elkaar!

Het streven van Sovjet-Rusland.

De Joegoslavische regering in ballingschap, eerst te Londen, later te Caïro, bevindt zich in een hachelijke positie. Zij moet met beide partijen goede vrienden blijven, wil zij de representante van Joegoslavië zijn. Mihailovitsj echter zit in het Joegoslavische cabinet. Tito, leider der Partijgenoten, die even hard voor de bevrijding vechten, niet. Mihailovitsj en Tito zijn onderling vijanden! Zo is de Balkan. Momenteel leest men in de kranten, dat zekere oud-gouverneur van Croatië, Subasic, in de Verenigde Staten reist en daar propaganda maakt voor de stichting van een Balkan-Sovjet, het communistische plan dus, dat de katholieke Croaten verwerpen. In feite hebben indertijd de Croaten dezen Subasic ook niet gekozen; hij werd aangewezen door de Kroon te Beograd. De Croatische congressen, die de laatste tijd in de Verenigde Staten zijn gehouden, werden gepromoveerd door de Sovjet-regering, die bij de stichting van een Balkan-Sovjet haar invloeden op de Balkan (Adria en Dardanellen) ziet groeien.

Concluderend kan men zeggen, dat de bevolking van Croatië, tezamen met die van de provincies Bosnië, Herzegowina, Slavonië, Srem, Dalmatië, Banovina en Istrië, (al deze delen vormen volkenkundig en historisch een deel van het oude Croatië) de stichting wensen van een vrij en souverein Croatië.

Dit volk hoopt, dat zodra de Verenigde Volken voet aan wal hier zetten, een einde gemaakt worde aan de bloedvergieting tussen Partijgenoten en Tsjetniks en dat Croaten zelf de zaken in hun landje mogen regelen. De Croaten vormen een katholiek volk en zij vormen een van de beste, meest overtuigde Katholieke groepen ter wereld. Zowel hun gehele cultuur als hun tegenwoordig leven is katholiek. Het is te hopen, dat zij van vreemde invloeden zullen worden gevrijwaard.

CURAÇAO

MINISTER KERSTENS ZAL SPREKEN.

Zijne Excellentie Minister Pieter A. Kerstens zal morgen (Zondag) avond ten 8 ure voor de Curom-microfoon een rede houden.

ONTVANGST TEN PALEIZE.

Vanmiddag om 17 uur is ten Paleize van Zijne Excellentie den Gouverneur een ontvangst belegd ter gelegenheid van het bezoek van Zijne Excellentie Minister P. A. Kerstens. Voor deze ontvangst zijn de meest vooraanstaanden, ten getale van omstreeks zestig personen, uitgenodigd.

CURAÇAOS MAN VAN HET JAAR.

De inzendingen blijven binnenstromen. Mr. H. Hoogeveen blijkt een uitstekend sprinter te zijn. Hij heeft de leiding.

Toch komen er ook nieuwe namen naar voren waaruit blijkt dat onze lezers in verschillende kringen naar candidaten gezocht hebben. Dat is een goed democratisch beginsel. Onze rondvraag ontwikkelt zich daardoor tot een edele wedstrijd.

Een anoniene inzender die blijkens handschrift klaarblijkelijk en zijn vaardige pen, kennelijk litterator, wellicht zelfs romanschrijver is, zond ons het volgend briefje:

„De Man van Curaçao ben ik zelf maar ik ben zó bescheiden, dat ik anonym blijf".

Dit is nu een erge misvatting. Het is niet de bedoeling dat de lezers op zichzelf stemmen. Dit wordt ook goed begrepen. Wij publiceren ten bewijze hiervan de stembiljet van Mr. Hoogeveen het welk als volgt luidt:

„Natuurlijk Carelse, want deze is de trait d'Union tussen Zijne Excellentie en dengenen die op audiëntie komen. De waarschuwing aan Zijne Excellentie Meneer „die en die is er", is alles waard.

PROFESSOR VAN DER VELDT. KOMT VANMIDDAG.

Hedenmiddag 15.30 uur zal op Hato aankomen Professor Dr. J. van der Veldt O. F. M., hoogleraar in de psychologie, eerst in Rome en thans in Dunwoodie bij New York. Professor van der Veldt, die de gehele Kerstvacantie op Curaçao zal blijven en eerst 4 Januari teruggaat, heeft zich in de Nederlandse kringen te New York grote bekendheid verworven door zijn lezingen. Ook heeft Professor van der Veldt enkele malen een artikel geschreven voor „Dagblad Amigoe di Curaçao". Een brandend onderwerp, de betekenis van het Vaticaan in de huidige wereld, zal door Professor van der Veldt op Curaçao in het openbaar behandeld worden (Dinsdag as. in het R.K. Zeemanshuis, 20 uur vrije toegang voor ieder).

Herman Anthony van der Veldt, wiens kloosternaam Jacob werd, is geboren te Amsterdam op 15 Maart 1893.

Na het Gymnasium te Amsterdam te hebben doorgelopen ging hij naar het Katholieke Seminarie om voor Priester te worden opgeleid. Hij studeerde drie jaren lang wijsbegeerte en vier jaren lang godgeleerdheid. Na in 1919 tot Priester te zijn gewijd studeerde Pater van der Veldt O.F.M. wijsbegeerte en vooral psychologie nog acht jaren lang. Ook deed hij onderzoekingswerk in de experimentele psychologie aan de Universiteiten van Leuven (België), Nijmegen (Nederland) en Milaan (Italië). Alle examens werden door den Pater „summa cum laude" afgelegd.

Thans is Pater van der Veldt, ook wel genaamd Father James, Doctor in de wijsbegeerte, Doctor in de psychologie en Agrégé van de Universiteit van Leuven.

De laatstgenoemde graad is een soort super-doctoraat, dat kan worden behaald enkele jaren nadat men het doctoraat in de wijsbegeerte heeft verkregen en enkel op uitnodiging van de faculteit. Het aantal Agrégés, dat thans in leven is, is zeer gering (misschien 10-15).

Van de hand van Pater van der Veldt verschenen verschillende boeken over wijsbegeerte en een belangrijk aantal artikelen in Nederlandse, Franse, Italiaanse, Latijnse en Noordamerikaanse tijdschriften. De Pater was ook medewerker voor de wijsbegeerte in de Nederlandse Encyclopaedie.

Over zijn linguistische gaven kan worden medegedeeld, dat hij vloeiend Nederlands, Engels, Duits, Italiaans en Latijn spreekt en een behoorlijke kennis heeft van Grieks, Spaans en Portugees, zodat hij deze kan lezen.

In 1929 en wederom in 1930 werd de Pater uitgenodigd om een reeks lezingen te houden in verschillende plaatsen van de Verenigde Staten; ook gaf hij les in verschillende college's en hield hij een zomercursus in wijsbegeerte.

Lezingen werden gegeven in New York, Chicago, Cincinnati, Cleveland, Santa Barbara etc. In 1929 hield de Pater een lezing op het Internationaal Congres van Psychologen te New Haven (Yale Universiteit).

Van 1928 tot 1940 doceerde hij psychologie aan de Pauselijke Universiteit „De Propaganda Fide" te Rome (Italië) waar hij Directeur was van het psychologisch laboratorium en — sedert 1934 — verkozen tot Deken van de Afdeling Wijsbegeerte.

Behalve 12 jaren in Rome te hebben gewoond bezocht Pater van der Veldt vrijwel alle steden van Italië, Sicilië, Sardinië, Tripolitanië en Libye (Cyrenaica).

Hierdoor deed hij een grote kennis op van de mentaliteit en psychologie van het Italiaanse volk. In Rome had hij nauwe relaties in diplomatieke en kerkelijke kringen, vooral in Vaticaanstad.

Pater van der Veldt vertrok uit Italië ogenblikkelijk na de invasie van Nederland door de Duitsers (10 Mei 1940). Daar hij voorzag, dat Italië spoedig in oorlog zou gaan aan de zijde van de as, wilde hij niet langer in dat land blijven.

Hij arriveerde op 13 Juni 1940 in de Verenigde Staten. Enkele weken na zijn aankomst vroeg Aartsbisschop Francis J. Spelmann, dien hij in Rome gekend had, hem om les te geven in het Seminarie van zijn Aartsbisdom New York (Dunwoodie, Yonkers) waar hij sedertdien psychologie en psychiatrie heeft onderwezen.

Bovengenoemde lezing van Professor van der Veldt wordt gehouden onder de auspiciën van de Vereniging Mgr. Niewindt. Namens het bestuur dezer Vereniging zal Professor van der Veldt, die logeren zal in het St. Elisabethsgasthuis alhier, verwelkomd worden door de Heren Pastoor A. Schipper, O.P., Frater M. Odulphinus, Dr. J. de Arends. Evenals zullen aanwezig zijn Dr. E von Saher en H. de Man.

Wij heten Pater van der Veldt heel harteijk welkom op Curaçao.

DE HEER WINTERS OP CURAÇAO.

Vandaag komt hier aan de Heer Winters, die naar men ons mededeelde ter beschikking is van Zijne Excellentie den Gouverneur. De Heer Winters, een Limburger, is journalist en was verbonden aan de Vlaamse pers. Later vertoefde de Heer Winters in de Verenigde Staten, waar hij enige tijd in krijgsdienst was. Mevrouw Winters en de kinderen zijn reeds enige tijd op Curaçao. Naar verluidt zou de Heer Winters bij de Gouvernementspersdienst komen, doch deze kon ons vanmorgen nog geen bevestiging hiervan geven.

„TIME" VAN 6 DECEMBER.

De K.L.M. bericht ons dat abonnés op de Air Express Edition van „Time", die de uitgave van 6 December nog niet over de post ontvingen, dit exemplaar op het K.L.M. Passagebureau kunnen afhalen, onder overlegging van enig bewijs van hun abonnement.

Een gedeelte der zanding werd nl. zonder adresbanden uit de Verenigde Staten ontvangen waardoor de aflevering niet direct kon plaats vinden. Thans werd bericht ontvangen van „Time, Inc." dat de K.L.M. deze exemplaren aan de rechthebbenden mag afleveren.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale:** Programma Zondag 19 December: **Voetbal: Rifterrein:** 10 uur Dosko A — Staco A (Scorea); Dosko B — Staco B (Leander).

Juicio-terrein: 10 uur Excelsior B — Vitesse B (Nicolaus).

Rifterrein: 16 uur Ecuador — De West (vriendschappelijk).

MISSIENIEUWS.

Pastoor B. Kranwinkel O.P. is benoemd tot Pastoor van Kralendijk op Bonaire en Pastoor M. Latour O.P. is benoemd tot kapelaan van de kerk op Pietermaai.

DE HOED VAN MEVROUW...

Edouard Bouquin beschrijft in het V.O.C.-blad de hoed van zijn vrouw:

„In vogelvlucht bezien leek het een strooien trechter met een lint, van links gezien had het iets weg van de zandloper die Mina, de naarstige dienstbode van wijlen mijn lieve grootmoeder, bij het koken van eieren placht te gebruiken; rechts evenwel zag het eruit als een enigszins willekeurig ingedeukte vogelkooi met gele grasjes en wanneer ik het opnam en het van onderen bekeek, dan was het precies een pannekoek met een rond gat erin. Maar hoe het er ook uitzag, en waar het ook op leek, geen enkele man zou, wanneer hij het in een boom zag hangen of op een bakkerskar zag liggen, of in een kruideniers-étalage zag staan, zeggen: „Kijk's daar hej je 'n hoedje".

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

VERBLINDENDE LICHTEN.

Zowat anderhalf jaar lang hebben de autobestuurders zich moeten getroosten des avonds door een stikduistere stad te rijden met behulp van de schamele verlichting verkregen door de opengelaten spleetjes hunner koplampen. Deze periode schijnt mij lang genoeg geweest te zijn om geweend te geraken aan een meer dan bescheiden, ja zelfs onvoldoende, belichting van de weg. Is het nu na de opheffing der verduistering zó nodig geweest om plotseling over te springen naar de uitwerping van forse stralenbundels en hiermede het stadsverkeer onveilig te maken? Het is een ware kwelling voor de ogen, hoe men zijn blik ook wende, om in beide richtingen gedurig de felle lichten recht in het volle gelaat te ontvangen, hetgeen ná zonsondergang de bewegingen van den voetganger tot een marteling maakt. Er bestaat toch immers een Politieverordening, die den voetganger tegen deze lichtaanvallen beschermt; waarom zou hieraan dan niet met kracht de hand gehouden worden?

Ik twijfel er geenszins aan dat onze Militaire Politie — onder wie het verkeerswezen thans ressorteert — wel de nodige aandacht aan deze quaestie zal willen schenken en tevens de medewerking inroepen van de Noordamerikaanse Overheid ten opzichte harer door de stad rennende vrachtwagens. Deze beide Autoriteiten zouden hiermede zeer zeker grote risico's voor den voetganger ondervangen.

Isid. Keesing.

Naschrift: Wij hebben ook ervaren dat vrijwel niemand meer zijn autolampen dooft bij het tegenkomen van anderen. Vooral op de grote weg rondom het Schottegat is dit erg hinderlijk.

Buitenland.

VERNIELING GEZINSLEVEN IN JOEGOSLAVIË WORDT VEROORDEELD.

„Ik verklaar mij noch vóór noch tegen de een of andere partij in Joegoslavië, noch ook veroordeel ik de Partijgenoten, maar de katholieke kerk moet protesteren tegen de vernieling van het gezinsleven en de demoralisatie van de kinderen", zeide in een preek Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Aloizija Stepanic, Aartsbisschop van Zagreb, aldus een telegram aan de „Gazette de Lausanne". „De kerk kent geen rassenleer en begunstigt geen enkel ras ten koste van een ander", zeide de kerkvoogd. Voorts zegt het telegram, dat de Aartsbisschop opmerkte, dat de Duitsers geen recht tot klagen hebben, „aangezien zij zelf met de totale oorlog tegen de burgerbevolking begonnen zijn".

Melding wordt gemaakt van de aanvallen, welke de Croatische Minister van Propaganda gedaan heeft tegen Aartsbisschop Stepanic, waarbij de Minister den Aartsbisschop betichtte van bemoeienissen met de politiek.

Andere bronnen meldden, dat 86 katholieke priesters in Zagreb dezer dagen in hechtenis gesteld zijn. Dit vond plaats na de preek des Aartsbisschops (Zürich, news, 18.12).

CONSUL MORRISON IN NEW YORK.

Ter gelegenheid van de 103e sterfdag van Simón Bolivar kwamen onder auspiciën van de Sociedad Bolivariana verschillende Consuls van Zuidamerikaanse landen in New York bijeen in het Central Park bij het beeld van den Vrijheidsheld. **Hieronder behoorde de Heer Eleazar Morrison, tot voor kort Venezolaans Consul-Generaal op Curaçao.** Er werd een krans gelegd en er werden enkele toespraken gehouden (New York, (AP) 17.12).

UIT HET DUITSE COMMUNIQUÉ.

Uit het Duitse communiqué van Vrijdag halen wij het volgende:

Formaties van de vijandelijke luchtmacht drong overdag door boven de Duitse golf en wierpen een groot aantal brisant- en brandbommen op de woondistricten van verschillende steden in het Noord-Westen van Duitsland.

Grote vernieling werd veroorzaakt, vooral te Bremen. Onvervangbare culturele monumenten werden vernield. Angelsaksische formaties bommenwerpers deden een nieuwe hevige terreuraanval op de Duitse hoofdstad in de avonduren. **Belangrijke schade werd aangericht.**" (New York, (AP) 17.12).

DUITSE RAKETKANONNEN AAN HET KANAAL?

Men gelooft, dat de niet aangeduide doelen in Noord-Frankrijk welke enkele malen gedurende de laatste weken werden gebombardeerd door de Raf en de Noordamerikaanse legerluchtmacht — het laatst in de afgelopen nacht door de Raf — betonnen emplacementen zijn van waaruit de Duitsers van plan zijn raketgranaten te werpen op Engeland. Volgens geruchten zouden de granaten welke men van plan is te werpen zoveel als 20 ton wegen; voorts zouden er andere zijn die 160 kilometer zouden kunnen worden geworpen.

Men heeft geen positieve inlichtingen over de voortgang die de Duitsers hebben kunnen maken in het produceren van zulk een groot projectiel. Een Zweeds bericht zeide, dat Duitse proefnemingen met raketten op de Baltische kust teleurstellend verliepen. Na enkele kilometers sputterden de projectielen uit. Van het gebied van Pas de Calais aan de Franse kust is het slechts 145 kilometer van Londen.

Dit gebied werd op 5, 11 en 26 November overdag gebombardeerd door Noordamerikaanse Marauders, alsook Mitchells, Typhoons en Bostons van de Raf. Op 5 December bombardeerden Vliegende Forten niet nader genoemde doelen in Noord-Frankrijk. (Londen, (AP) 17.12).

FRANSE TROEPEN IN ITALIË.

Voor de eerste maal sedert 11 November 1918 vechten de troepen van de vier grote Geallieerden van Wereldoorlog I — de Verenigde Staten, Groot Britannië, Frankrijk en Italië — zij aan zij tegen de Duitsers in de woeste bergen van Italië. Het Geallieerde Hoofdcommando maakte bekend, dat uitstekende Franse eenheden, die in Noord-Afrika oefenden, reeds enige tijd aan de strijd deelnemen. Zij behaalden enkele opmerkelijke successen en veroverden verschillende belangrijke vijandelijke heuvelstellingen en namen gevangenen. Deze eerste verschijning van de Franse troepen op het Europese vasteland sedert de val van Frankrijk in 1940 heeft een sensatie veroorzaakt onder het Italiaanse volk. De Fransen zijn beter uitgerust en geoefend dan hun nieuwe Italiaanse bondgenoten (Algiers, (AP) 17.12).

8 JAPANSE SCHEPEN IN DE GROND GEBOORD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat Noordamerikaanse duikboten in de Stille Oceaan nog 8 Japanse koopvaardijschepen in de grond hebben geboord. Daarvan waren 2 transportschepen, 2 grote tankers, 3 middelgrote vrachtschepen en 1 klein vrachtschip. Het aantal Japanse schepen, dat tot zinken gebracht werd sedert de oorlog begon, is hiermede op 374 gebracht (Washington, (AP) 17.12).

WAT EEN CHINESE GOUVERNEUR ZEGT.

Clyde Fransworth seint uit het Hoofdkwartier van de 9e Chinese oorlogszone in het Noorden van Hunan in een vertraagd telegram van 16 December:

Generaal Hsueh Yueh, Gouverneur van Hunan en Commandant van deze oorlogszone deelde aan de pers mede, dat de slag van Tsjangteh 14.000 Chinese manschappen gekost heeft tegen 11.000 man van de Japanners, doch niettemin een belangrijk succes is geweest voor de gehele strategie der Verenigde Landen in het gebied van de Stille Oceaan. Hsueh en Generaal Tsjao Theli, zijn Chef Staf, legden nadruk op het strategisch belang van de slag om Tsjangteh, welke stad in puin ligt als gevolg van een der bloedigste gevechten in de Japanse oorlog tegen China.

Tsjangteh is toegangspoort voor een verdere opmars ten Westen van het Tungtingmeer en ligt ten Noord-Westen van Tsjangsja.

Hsueh hoopte dat er meer vliegtuigen beschikbaar zouden zijn als de tijd komt voor het algemeen offensief. Hij zeide, dat de overwinning van Tsjang teh voornamelijk behaald werd door de Chinese grondstrijdkrachten en dat „voor elke dergelijke overwinning moet worden betaald met ons vlees en bloed" Hij zeide, dat de Japanners zich weer schuldig hebben gemaakt aan moorden plunderpartijen alsook brandstichting in Tsjanteh. Hier en elders werden de burgers „als beesten" behandeld. De Japanners maakten ook gebruik van traan- en stikgas.

Generaal Tsjao deelde mede, dat de chemische aard van het stikgas nog niet bekend is vanwege het plaatselijk gebrek aan laboratorische hulpmiddelen. Hij gaf echter te kennen, dat het eerder gebruikt werd om de troepen buiten gevecht te stellen dan om te doden. Toen hem gevraagd werd of de slag kon zijn gewonnen zonder hulp van de Noordamerikaanse luchtmacht, zeide Hsueh, dat het moeilijk zou zijn geweest, „maar wij moesten winnen" (In Hunan, (AP) 17.12).

EEN NOORDAMERIKAANSE HEILIGE.

Moeder Francisca Xavier Cabrini, de internationaal beroemde non en dikwijls genoemd „Apostel van den Italiaansen immigrant", die 26 jaar geleden in Chicago overleed, zal de eerste Noordamerikaanse worden die ooit door de Kerk heilig is verklaard.

Een bericht van het Zwitserse Telegraafagentschap uit Vaticaanstad zeide, dat de Congregatie van de Heilige Riten besloten heeft tot de heiligverklaring van deze Noordamerikaanse genaturaliseerde burgeres die in Italië geboren werd en de orde der missiezuster van het Heilig Hart van Jezus stichtte. Zij is in drie werelddelen bekend om Haar werk.

Zijne Heiligheid Paus Pius XII zal in Januari de Congregatie van Haar Heiligverklaring voorzitten. (Chicago, (AP) 17.12).

MEVROUW CHURCHILL NAAR HAAR MAN.

Een bekendmaking van Downingstreet 10 zeide, dat Mevrouw Churchill vertrokken is om den Premier ter zijde te staan. Men gelooft, dat het geruime tijd zal duren alvorens Churchill geheel hersteld is en weer de leiding van de Britse oorlogsinspanning in handen zal nemen. Waarschijnlijk zal een Minister worden aangewezen om hem in die tijd te vervangen (Londen, (AP) 17.12).

CHURCHILL HAD EEN GOEDE NACHT.

De Britse radio zeide, dat Churchill, die zich met longontsteking in het Midden Oosten bevindt, een „betere nacht" heeft gehad. (New York, (AP) 18.12).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD AFRIKA.

„Te land: Enige voortgang werd gemaakt aan het centrale deel van het 8e legerfront. Een aantal tanks werd vernield en vele verliezen werden toegebracht aan den vijand wiens tegenaanvallen werden teruggeworpen.

Aan het front van het 5e leger maakten onze troepen enkele plaatselijke vorderingen tegen een vijandelijk verzet. De posities, welke tevoren gewonnen werden, werden geconsolideerd en enkele tegenaanvallen werden afgeslagen. Een bergdorp werd genomen na harde gevechten.

In de lucht: Het weer verslechterde gisteren en beperkte de verrichtingen. Gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen beschadigden evenwel de haven-installaties te Anzio. Zij voerden aanvallen uit op grondstellingen in het gebied van het 5e leger en vernielden of beschadigden veel rollend materiaal ten Zuiden van Ancona. Boven Joegoslavië vonden luchtgevechten plaats nabij Ploca, waarbij 3 vijandelijke vliegtuigen werden vernield. In een ander gevecht boven de Albaanse kust werden 4 vijandelijke gevechtsvliegtuigen vernield. Een onzer vliegtuigen wordt vermist van andere verrichtingen. (Algiers, (AP) 18.12).

DE INVASIE VAN NIEUW BRITANNIË.

Gemeld wordt, dat de Noordamerikaanse troepen voortrukken op het schiereiland van Arawe in de vier dagen oude invasie van het eiland Nieuw Britannië. Het 6e leger beheerst thans het gehele schiereiland van 5 kilometer lengte aan de Zuidwestelijke kust van Nieuw Britannië, de voornaamste vijandelijke basis in het Zuidwestelijke deel van de Stille Oceaan. De Noordamerikaanse eenheden, die er Woensdag aan land kwamen zonder daarbij veel verliezen te lijden, overwonnen de geringe weerstand om hun heuvast op het L-vormige schiereiland uit te breiden. (MacArthurs Hoofdkwartier, (AP) 18.12).

JOEGOSLAVEN IN HET TEGEN-OFFENSIEF.

De colonnes der Joegoslavische Partijgenoten zijn overgegaan tot het tegen-offensief in drie sectoren. Zij namen het initiatief na de hevigste Duitse aanvallen te hebben afgeslagen, welke tot nu toe door Rommel werden gedaan tegen het bevrijde gebied. Het communiqué van Tito maakte bekend, dat zijn 2e corps in de Sandjak „het gebied van den vijand zuivert". In het Oosten van Bosnië vorderen zijn troepen „in zeer hevige gevechten" tegen grote aantallen Duitse tanks. Ook in Croatië zijn zijn strijdkrachten in de aanval. (Londen, (AP) 18.12).

BELGIË EN RUSLAND.

Volgens berichten uit best België werd er in het kamp voor Russische burgerlijke gevangenen te Eisden-Zwartberg (Belgisch Limburg) een jonge gedeporteerde Russische vrouw door een Duitsen schildwacht neergeschoten op het ogenblik, waarop zij zich bukte om een stuk brood op te rapen, dat haar juist door een Belg werd toegeworpen.

Belgische vaderlanders werden gefusilleerd om Russische gedeporteerden geholpen te hebben te ontsnappen.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **Noordamerikaanse** vliegtuigen in Brits Indië en in China hebben de laatste tijd deelgenomen aan aanvallen op Japanse doelen in Birma. Generaal Claire Chennault maakte bekend, dat Liberator bommenwerpers tussen 24 November en 6 December deelgenomen hebben aan zes „zeer geslaagde" aanvallen op Rangoen.

Generaal Chennault zeide ook, dat de Japanners „beslissende wijze" verslagen werden in de strijd om China's rijstkom en thans pogen ongeveer 10.000 man terug te trekken uit het gevechtsgebied om het Tuntingmeer.

— **De Duitsers** beweren, dat de bommenwerpers die Berlijn in de nacht van Donderdag hebben aangevallen, geëscorteerd werden door nachtjagers van de Royal Airforce. Als dit waar is dan zou kunnen zijn, dat de snelle houten Mosquito's werden gebruikt voor dit doel.

— **De troepen** van Generaal Ivan Konev hebben de ring om Kirovograd versterkt en ongeveer 800 Duitsers gedood die tegenaanvallen deden. De verovering van Kirovograd zal een ernstige bedreiging vormen voor het garnizoen van Krivoi Rog, de voornaamste bron van mangaan voor de Duitse oorlogsmachine.

— **Volgens** de radio van Berlijn heeft een zegsman van het Japanse leger te Nanking verklaard, dat de Noordamerikaanse luchtmacht in China thans bestaat uit 400 vliegtuigen.

— **Een ooggetuige** van de aanval op Berlijn, die in Stockholm is aangekomen, deelde mede, dat een munitiefabriek in de voorstad Babelsberg werd opgeblazen.

DE HEER EN MEVROUW LAURIJSSENS
Geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter

Catharina Helena.

Curaçao 17 December 1943.

Langs dezen weg betuigen wij onzen hartgrondigen dank aan DOKTER van de SAR voor zijn kundige behandeling en de hoofdzuster EMILIA en andere ZUSTERS aan het Teresa Paviljoen voor hun liefdevolle verpleging aan mijn echtgenoot

Willem Remmé

tijdens zijn langdurig verblijf aldaar.

Uit allernaam
fam. Remmé Everdinger.
Roodeweg 204.

De Chinese muur en de Volksverhuizing in Europa.

Militair verslagen China verovert cultureel de Mongolen.

Chinezen vonden de boekdrukkunst en het buskruit uit.

Sjih Kwang Ti stichtte de Chinese Staat.

Omstreeks de 5e eeuw voor Cristus regeerde in China Sjih Hwang Ti en was de Tsjin dynastie aan de regering. Wat Shjih Hwang Ti vooral bekend heeft gemaakt, is de grote Chinese muur, die hij liet bouwen om het rijk te beveiligen tegen de invallen der Hunnen. Deze muur werd dus niet gebouwd om zich van de buitenwereld af te sluiten, zoals nog dikwijls wordt geloofd, doch hij was een zuiver defensieve maatregel tegen invallende „barbaren".

De grote Chinese muur is ongetwijfeld het grootste bouwwerk der mensheid en een kolossaal monument van een geweldigen heerser. Volgens L. E. Johnston zou men van zijn bouwmateriaal om de aarde langs de evenaar een muur kunnen bouwen van 120 cm. breed en 180 cm. hoog, terwijl een Japans astronoom beweert, dat deze muur het enigste werk van mensenhanden is, dat van de maan af zichtbaar zou zijn.

Zijn totale lengte bedraagt meer dan 3000 kilometer, d.i. ongeveer de kortste afstand Amsterdam — Moskou.

Chinese muur een „borstweer tegen ongemak".

De Grote Muur had behalve een nationale ook een wereldhistorische betekenis, want toen de Hunnen geen invallen meer konden doen in het Chinese rijk, trokken zij meer en meer in Westelijke richting en kwamen zo ten slotte in Europa terecht, zodat een causaal verband bestaat tussen de despotische gril van Sjih Hwang Ti en de grote Volksverhuizing in Europa.

Reeds Vondel wist dat deze muur geen middel was om zich te isoleren, doch een „borstweer tegen ongemak".

In het geheel heeft de kortstondige Tsjin-dynastie slechts 15 jaren over China geregeerd, want een revolutie brak uit en de derde en laatste vorst moest zich aan Liu Pang, den stichter der Han-dynastie, overgeven.

Zo is het bewind van den Chinesen Napoleon en zijn nageslacht al even kortstondig gebleken als dat van den Europesen.

De woorden China en Chinees zijn waarschijnlijk voortgekomen uit het woord „Tsjin".

Het verbranden van boeken.

De verdienste van Sjih Hwang Ti was, dat hij eenheid, zij het door militair geweld, wist te forceren. Men noemt hem wel de eigenlijke grondvester van China als staat, als politieke grootmacht.

De verbranding van oude classieken — hij liet ze bijna alle verbranden, daar de geleerden zich naar zijn mening te veel critiek ten aanzien van zijn regering veroorloofden (sommige geleerden gingen levend mèt hun boeken het vuur in) — waarin de tradities der oudheid waren opgetekend, was als een symbool; hij wenste met het verleden te breken en inderdaad kan men met hem de Chinese oudheid als een afgesloten tijdvak beschouwen.

Onder de Han-dynastie werd het leenstelsel door Lin Pang weer in het leven geroepen.

Onder Han Wu Ti bereikte de Han-dynastie het toppunt van bloei zowel in staatkundig als in cultureel opzicht.

De „zijde-weg".

Van grote betekenis ook was het contact tussen China met de landen van Midden-Azië en het Grieks-Romeinse Westen, gedurende de Han-dynastie; er ontstond nl. een levendige ruilhandel. Deze handel had plaats over land langs de zg. „zijde-weg".

Het is zeker interessant te vernemen, dat in 1933 de Chinese regering Sven Hedin de belangrijke opdracht gaf om deze oude „zijdeweg" weer terug te vinden, om als richtsnoer te dienen voor een autoweg van China naar Europa?

Tsjang Kai Sjek persoonlijk heeft voor deze verstrekkende plannen de levendigste belangstelling.

Invoering van het Boedhisme.

Tijdens de Han-dynastie had men de invoering van het Boedhisme. De betekenis van het Boedhisme voor de Chinese cultuur en voor de Chinese kunst in het biezonder is buitengewoon groot.

Ook de suikerbereiding werd in die tijd uitgevonden en zoals men weet, is ook de hoogst belangrijke suikerindustrie van Java voor het eerst door Chinezen in het leven geroepen: de bereiding van tahoe of bonenkaas was ook een uitvinding van de Han-dynastie.

Deze Chinese bonenkaas is een belangrijk volksvoedsel geworden, waarvan de grondstof de sojaboon, die in de laatste tijd vooral in Amerika sterk de aandacht heeft getrokken, want behalve uiterst voedzaam, blijkt deze Chinese boon geschikt te zijn voor melksurrogaat, veevoer enz., terwijl zij eveneens als grondstof kan dienen voor verf en diverse...... auto-onderdelen, zodat de President van de Ford Motor Cy. Edsel B. Ford, deze boon tot „wonderboon" heeft gepromoveerd!

Ook steenkool werd in die tijd ontdekt, alsmede de bereiding van het papier.

Uit het bovenstaande blijkt wel, dat de Han-dynastie een der belangrijkste vorstenhuizen was, die ooit over China hebben geregeerd en met trots noemt de Chinees zich tot in onze dagen nog „Han jen" of „Zoon van Han".

De „Drie Rijken".

Na de val van de Han-dynastie kwam in China een tijdperk van burgeroorlogen en grote verwarring terug. Het resultaat van deze binnenlandse twisten was het ontstaan der „Drie Rijken" en geen periode der Chinese geschiedenis leeft zo in de harten van het volk voort tot in onze dagen als deze periode der Drie Rijken met zijn onvolprezen heldendaden, roerende voorbeelden van trouw en vaderlandsliefde en merkwaardige staaltjes van oorlogstragedie en intrigues.

Men heeft ook de uitvinding van het buskruit aan de Chinezen toegeschreven, maar zij hebben het niet verder gebracht dan het vervaardigen van vrij onschuldige lawaaimakers om zichzelf te vermaken, niet om elkander op de geraffineerdste wijze te doden. Als het hierbij gebleven ware en de techniek van de buskruit-vervaardiging zich niet elders, in Europa, verder zou hebben ontwikkeld, zou èn China èn de wereld er zeker beter bij hebben gevaren.

Daar het absoluut onmogelijk is alle dynastiën tot in de finesses uit te werken, willen wij slechts hier en daar een greep doen en het allervoornaamste naar voren brengen.

De uitvinding der boekdrukkunst.

Zo mag dan zeker de uitvinding der boekdrukkunst tijdens de periode der vijf dynastiën (906—960) zeker niet onvermeld blijven.

Evenals in Europa disputeert men ook in China over het juiste jaartal van deze hoogst belangrijke uitvinding, maar vast staat, dat deze kunst reeds in China is uitgevonden en toegepast vele eeuwen vóór Coster of zijn Duitsen rivaal Gutenberg.

Coster heeft zijn standbeeld als „uitvinder der boekdrukkunst" te danken gehad aan onvoldoende historische kennis van het Oosten.

Wereldgeschiedenis, die haar ogen sluit voor de historie van het Verre Oosten, verdient die naam niet en al mag het wenselijk zijn, dat Vrouwe Justitia haar beide ogen blinddoekt, Minerva mag zelfs geen half oogje dicht doen.

Met de Sung-dynastie eindigden de Chinese Middeleeuwen, gekenmerkt door veelvuldige en veelzijdige aanraking met vreemde volken, waardoor de Chinese cultuur door vreemde invloeden werd bevrucht, doch omgekeerd haar verstrekkende invloed deed gelden op de haar omringende volken, niet het minst op de Japanners, die vooral gedurende de Tang-periode China's culturele voedsterkinderen waren.

De opkomst der Mongolen.

Met de opkomst der Mongolen begon voor China een nieuw tijdvak in de geschiedenis.

Meer dan tachtig jaren heeft China onder vreemde heerschappij gestaan, doch de Chinese cultuur vergoedde de politieke nederlaag met een culturele overwinning; niet China is Mongools, doch de Mongolen zijn als het ware Chinees geworden.

Omstreeks 1617 had het eerste contact tussen de Nederlanders en de Chinezen plaats.

De verspreiding van het Christendom.

De verspreiding van het Christendom viel onder de Ming-dynastie (1368—1644).

De Jesuïeten begonnen in die tijd hun Evangelisch-culturele werkzaamheid en weldra zagen zij hun werk met succes bekroond; tegen het einde der Mings waren o.a. 114 leden van het keizerlijk hof tot het Christendom bekeerd, evenals 14 hoge Mandarijnen, onder wie zich Hsu Kuang Tsji of Paul Hsu bevond, de vertaler van Euclides in de Chinese taal.

Ook een der Chinese keizerinnen werd christin; zij stond bekend als „keizerin Helena" en werd door een Duits geestelijke, Koffler, gedoopt. Deze bekeerde Chinese keizerin schreef aan den toenmaligen Paus een brief, waarin zij mededeelde, dat door haar toedoen nog twee andere keizerinnen tot het Christendom overgingen.

Deze brief werd persoonlijk door Pater Michael Boym S. J. naar Rome gebracht en tot op dit ogenblik wordt deze unieke brief in het archief van het Vaticaan bewaard.

Deze bekering tot het Christendom der keizerlijke familie was dáárom zo merkwaardig, omdat de stichter der dynastie zelf van huis uit een boedhistische monnik was en het spreekt van zelf, dat hij als keizer zoveel mogelijk het Boedhisme begunstigde, maar aan de andere kant lag tussen Hung Wu en den laatste der Mings een tijdvak van haast 300 jaar.

In 1689 werd een twist tussen China en Rusland bijgelegd; het was de eerste officiële overeenkomst tussen het Chinese rijk en een Westerse mogendheid.

In 1876 werd de eerste Chinese gezant naar Europa gezonden en wel Kuo Sung Tao naar Londen, een teken, dat China nauwer contact zocht met het Westen.